

τῆς Πορταΐτισσας, ἥτις ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ εἰκονομάχου Θεοφίλου μετέβη μόνη εἰς τινὰ μονὴν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ ἐκεῖθεν μεταφερθεῖσα εἰς τὴν μονὴν τῶν Ἰδέρων ἐτοποθετήθη ἐντὸς τοῦ ναοῦ, ἀλλὰ τὴν πρωΐαν εὐρέθη ἄνωθεν τῆς μεγάλης Πύλης, δι' ἧς καὶ ἐκλήθη ἔκτοτε Πορταΐτισσα. Κατὰ τινὰ ἐπιδρομὴν τῶν Ἀθάρων στρατιώτης τις τὴν ἐλόγχισεν ἐπὶ τῆς δεξιᾶς παρειᾶς, ἀμέσως δὲ ἀνέβλυσεν αἷμα, τότε δὲ οὗτος ἔλαθ' ὡς γινόμενος προσεκίνησε καὶ βαπτισθεὶς ἐτελείωσεν ἐν ἀσκήσει τὸν βίον του. Ἡ εἰκὼν αὕτη εὐρίσκεται σήμερον ἐν Μόσχᾳ, καὶ φυλάττεται εἰς τὴν εἰσοδὸν μιᾶς ἐκ τῶν μεγαλοπρεπεστέρων πυλῶν τοῦ Κρεμλίνου, τῆς πύλης τῆς «Παναγίας τῶν Ἰδέρων». Ἐν τῷ ἐκκλησιδίῳ, ἐνθα κατὰ χροσὸς καὶ ἀδαμαντοστόλιστο· εὐρίσκεται ἡ ἁγία εἰκὼν σμῆνος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν διέρχονται προσκυνοῦντες ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, διαρκῶς δὲ ἱερεῖς δοξολογοῦσι τὴν Παρθένον, καὶ εἰς ἑκατομμύρια βουβλίων ὑπολογίζονται τὰ ἀναθήματα τῶν προσκυνητῶν κατ' ἔτος.

Χιλιάδες προσκυνητῶν ἀπὸ τὰς ἐσχατίας τῆς ἀπεράντου αὐτοκρατορίας μεταβαίνουν εἰς τὴν ἀρχαίαν πρωτεύουσάν, ἵνα προσκυνήσωσι τὴν σεμνὴν εἰκὼνα τῆς Θεομήτορος. Συχνάκις δὲ παύρηται ὁλόκληρος ἐβδόμη χωρὶς νὰ κατορθώσῃ ὁ προσκυνητὴς νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὸν ναὸν· τότε εἶνε ὁ ἐν αὐτῷ συνωστισμός. Εἰς αὐτὸν πᾶσαν πρωΐαν ὁ ἐργάτης μεταβαίνει καὶ αἰτεῖται τὰς εὐλογίας τῆς Παναγίας, παρὰ τὴν ἐργατικὴν δὲ μπουλῶσαν τοῦ ἀμαξηλάτου καὶ τὴν ἀγροίκον τῆς χωρικῆς ἀμφίσιν, θροεῖ ἡ πολυτελὴς ἐσθὴς περικόμφου πριγκιπίσσης ἢ ἡχοῦσιν οἱ πτεροιστῆρες εὐγενοὺς στρατηγῶν. Ὅλη ἡ Μόσχᾳ θὰ διέλθῃ ἐκεῖθεν, καὶ αὐτοὶ οἱ αὐτοκράτορες προτοῦ νὰ εἰσέλθωσιν εἰς τὸ Κρεμλῖνον καὶ περιβληθῶσι τὴν ἀρχαίαν τῶν Τσάρων ἀλουργίδα, ἐκεῖ πρῶτον γονυπετεῖς θά ζητήσωσι τὴν θεῖαν ἀντίληψιν. Ἡ εἰκὼν αὕτη ἐγένετο πλέον ἢ ἐθνικὴ εἰκὼν τῶν Ῥώσων, ἡ δὲ μονὴ διατηρεῖ ἐν Μόσχᾳ μετόχιον ὑπὸ τῶν Τσάρων παρχωρηθὲν καὶ εἰσφέρει πολλὰ κατ' ἔτος εἰσοδήματα εἰς τὴν μονήν. Ὅπως δὴποτε ὅμως τῆς μονῆς ταύτης τὰ εἰσοδήματα ἡλαττώθησαν ἐπαισθητῶς, διότι τὰ μεγάλα καὶ πλούσια κτήματα τῆς μονῆς ἐν Βλαχίᾳ ἐδημεύθησαν, δυσκόλως δὲ καὶ τὰ εἰσοδήματα τῶν ἐν Βεσσαραβίᾳ κτημάτων ἀποσπῶνται ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ἐπιτοπίων ἀρχῶν. Εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν εὐρίσκονται καὶ πλεῖστα ἄλλα μοναί, τινὲς τῶν ὁποίων διὰ θανείων μόνον συντηροῦνται καὶ ἡ χρεωκοπία κρούει ἀπὸ πολλοῦ ἤδη τὰς θύρας τῶν.

Ἐπεται τὸ τέλος

Θ. ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ

ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟΝ ΤΟΥ ΜΑΓΟΥ

Ἦ π ὁ

ΑΝΔΡΕΟΥ ΔΩΡΗ

Συνέχεια ἴδε σελ. 98

Κεφάλαιον 5'.

Ἐκεῖνος ὁποῦ δέκεται δὴ γωνιά του

Ὁ ἥλιος ἦτο ἤδη ἀκόμη ὑψηλὰ εἰς τὸν ὀρίζοντα, ὅτε ὁ Μκυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἐπιβαίνοντες τῶν μικροσώμων ἀλλ' ἐξαίρετων περσικῶν ἵππων τῶν ἐφθασαν εἰς τὸ μέρος τὸ λεγόμενον «τάφος» τῆς Ἐσθῆρ καὶ τοῦ Μαρδοχαίου». Κατὰ τὴν παράδοσιν αὐτοὶ ἐτάφη ἡ ὥρεια Ἰουδαία, παρ' αὐτὴν δὲ ἀνακνύεται καὶ ὁ θεὸς τῆς. Ὅπως καὶ ὁ λεγόμενος «τάφος τοῦ Δανιὴλ», τὸ μνημεῖον τοῦτο ἀπολαβεῖ μεγίστου σεβασμοῦ παρὰ τοῖς Ἑβραίοις προσκυνηταῖς, οἵτινες σωρηδὸν προσέρχονται χάριν προσκυνήσεως τοῦ τάφου τῆς αὐτῶν προστάτιδος πανταχόθεν τῆς Περσίας καὶ τῆς Ἀνατολῆς προσέτι.

Οἱ δύο νέοι γινώσκοντες ἐκ φήμης τὸν τάφον τοῦτον ἐδικαιούντο νὰ περιμένωσιν ὅπως ἴδωσι μνημεῖόν τι μεγαλοπρεπές. Ἡ φήμη τῆς πολυτελείας καὶ τοῦ μεγαλείου τοῦ Ἀσσοῦρου ἐδικαιολογεῖ πράγματι τὴν ἰδέαν τῆς παρ' αὐτοῦ ἀνεγέρσεως μαυσωλείου μεγαλοπρεποῦς· εἰς τὴν εὐνοομένην του καὶ ἀνταξίου αὐτῆς· δὲν ἠγνόουν ὅμως ὅτι τὸ μνημεῖον αὐτὸ δὲν θεωρεῖται γνήσιον, διὰ τοῦτο δὲν ἐξεπλάγησαν διὰ τὴν ἀπλότητα καὶ τὴν πενιχρότητα αὐτοῦ.

Οἱ δύο τάφοι κεῖνται ἐγγὺς ἀλλήλων ὑπὸ μικρὸν θόλον ξύλινον, σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου κεκαλυμμένον ὑπὸ ἐπιγραφῶν ἐβραϊκῶν ἐπὶ περγαμνῆς, ἀποτεθεισῶν ἐκεῖ ὑπὸ τῶν προσκυνητῶν. Αἱ ἐπιγραφαὶ αὗται εἶνε αἰτήσεις ἢ εὐχαριστίαι διὰ χάριτας χορηγηθείσας αὐτοῖς. Τὸ ἱερὸν τοῦτο οὐδὲν ἐκέκτιστο δυνάμενον νὰ ἐξεγείρῃ τὴν ἀπληστίαν τῶν Περσῶν, διὰ τοῦτο μεθ' ὅλους τοὺς διαρκεῖς καταδιωγμοίς, οὓς ὑφίστανται ἐν Ἰράν οἱ Ἰουδαῖοι, ἀφῆθη ἐν εἰρήνῃ ὁ μικρὸς οὗτος ναῖσκος. Οἱ τοῖχοι ἀποτελοῦνται ἐκ πλίνθων ἐρυθρῶν. Εὐρεῖται κηλίδες βορβόρου καθιστῶσι σχεδὸν ἀφανεῖς τὸ ἀρχικὸν αὐτῶν χρῶμα. Μικρὸς τροῦλλος, κεκαλυμμένος ὑπὸ κεράμων κυανῶν, ἀλεπαλλήλων καὶ στιλπνῶν, ἀπετέλει τὴν στέγην τοῦ γαβρὲ (τάφου), τοῦ ὁποῦ τοῦ ὕψους ἀνέρχεται μόλις εἰς τεσσαράκοντα πόδας ὑπεράνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους.

Ὅτε ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ διέβησαν πρὸ τοῦ τάφου τῆς Ἐσθῆρ, ὁμάδες Ἰουδαίων προσκυνητῶν με δολίαν καὶ περίφοβον φυσιογνωμίαν ἐπλησίαζον ἐκεῖ ἔρποντες διὰ τῶν γονάτων, ρίπτοντες πανταχόθεν βλέμματα πεφοβισμένα. Ἡ κατάστασις τῶν Ἰουδαίων ἐν Περσίᾳ εἶνε

πάντοτε εἰς ἄκρον ἐπισφαλῆς, βλέποντες δὲ ἐρχομένους δύο ἵππεις, ἀνέμενον νὰ δεχθῶσι κάμποσα ζυλοκοπήματα.

Διότι ἐνῷ οἱ προσθεύοντες πάσας τὰς ἄλλας θρησκείας, οἱ Χριστιανοί, οἱ Ἀρμένιοι, οἱ Νεστοριανοί καὶ αὐτοὶ οἱ Γουέδριοι προστατεύονται ὑπὸ διαφόρων εὐρωπαϊκῶν ἐθνῶν, μόνοι οἱ Ἰουδαῖοι δὲν ἔχουσι κανένα προστατῆν, εἶνε δὲ ὁ συνήθης σκοπὸς τῶν ἐχθρικών ἐπιθέσεων τῶν Μωαμεθανῶν. Οἱ διοικηταὶ τῶν ἐπαρχιῶν τοὺς θεωροῦσιν ὡς φυσικὴν των λείαν καὶ τοὺς καταθλίβουσι μὲ τὴν αὐτὴν ζέσιν καὶ μὲ περισσοτέραν ἰσὺς ἐπιτυχίαν ἀπὸ τοὺς ἐν Εὐρώπῃ βερώνους τοῦ μεσαίωρος. Ἡ κατάστασις τῶν Ἰσραηλιτῶν εἶνε σήμερον ἐν Περσίᾳ ἀκριβὲς ἀναπαράστασις τῆς ἐν Εὐρώπῃ ὑπαρχούσης κατὰ τοὺς χειρίστους χρόνους τῆς βαρβαρότητος καὶ τῆς ἀμαθείας. Ὁ ἔσχατος τῶν ἀγριοπαίδων ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ πτύῃ κατὰ τοῦ Ἰουδαίου, νὰ τὸν τύψῃ, νὰ τὸν ἐνοχλήσῃ ἐν πάσῃ ἀνέσει. Ὑπάρχει ἀκόμη ἔθιμον τηρούμενον κατὰ πᾶσαν ἡμέραν ἐορτῆς καὶ ἐντὸς αὐτοῦ τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Σάχου κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν δημοσίων πανηγύρεων ἀρπάζουσιν ὅσους περισσοτέρους Ἰουδαίους δυνήθωσι καὶ τοὺς ρίπτουσι μὲ τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰ κάτω εἰς τὰς χαβούζας ἢ δεξαμενὰς πλήρεις ὕδατος, τὰς εὐρισκομένας εἰς ὅλας τὰς αὐλὰς καὶ εἰς ὅλας τὰς πλατείας. Αἱ προσπάθειαι τῶν δυστυχῶν αὐτῶν ὅπως ἀνεγερθῶσιν ἄνωθεν τῶν γλοιωδῶν χειλέων τῆς δεξαμενῆς φαιδρύνουσι λίαν τὸ πλῆθος, καὶ ἀφοῦ ἀκόμη κατορθώσωσι νὰ διαφύγωσι κάθυγροι καὶ κατερρυπωμένοι, κεκαλυμμένοι ὑπὸ βορβορίου, τοὺς καταδιώκουσι δι' ἐμπαιγμῶν καὶ λιθοβολισμῶν. Θεωροῦνται εὐτυχεῖς, ὡς ἂν δυνήθωσι νὰ διασωθῶσι μὲ τὴν ἀπώλειαν ἐνὸς μόνου ὀφθαλμοῦ ἢ τινων ὀδόντων. Ἡ τελετὴ αὕτη ἐπαναλαμβάνεται κατὰ τὴν ἐγκατάστασιν ἐκάστου νέου διοικητοῦ ἐπαρχίας πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ ὄχλου. Τὸ panem et circenses τῆς ἀρχαίας Ῥώμης ἀντικαθίσταται ἐν Περσίᾳ ὑπὸ τῆς κραυγῆς : *Πυροτεχνήματα καὶ Ἰουδαίους !* Ἐννοεῖται ὅτι αὐτοὶ θεωροῦνται ὑπεύθυνοι διὰ πᾶσαν κοινὴν συμφορὰν, οἷον ἐπιδημίαν, λιμὸν, πυρκαϊάν, κακὴν ἐσοδείαν, ἐπιζωοτίαν. Ὅσάκις ἐξαφανίζεται παιδίον τι, ἀμέσως φωνάζουσιν ὅτι οἱ Ἰουδαῖοι τὸ ἐπῆραν διὰ νὰ τὸ θυσιάσουν εἰς τὸν Θεόν των ! Λεῖπει βουὲς ἢ ὄνος ἢ καὶ κύων ; Οἱ Ἰουδαῖοι τὸν ἐκλεψαν !... Κατεπάνω των !

Ζῶσιν ἐν ἐκάστῃ πόλει περιορισμένοι εἰς Γκέτο, εἰς ἰδιαιτέραν συνοικίαν, καὶ διάγουσι ζωὴν ἀθλίαν καὶ οὐχὶ ἀκίνδυνον. Ὅσάκις τελεῖται γάμος Ἰσραηλιτικὸς, ὁ μωαμεθανικὸς ὄχλος προσκαλεῖται εἰς τὴν τελετὴν ἄρχίζον, ἐννοεῖται, ὑπὸ τὴν διαρπαγὴν τοῦ προσητοιμασμένου διὰ τοὺς νυμφίους συμποσίου, ἐξυθρίζουσι τὰς γυναῖκας καὶ τὰς Ἰσραηλιτίδας νεάνιδας, δὲν εἶνε δὲ σπά-

νιον ἢ ἐορτὴ ν' ἀπολήξῃ καὶ εἰς τὸν φόνον πολλῶν ἀνθρώπων. Περιττὸν νὰ προσθέσωμεν ὅτι τὰ μωαμεθανικὰ σχολεῖα καὶ λύκεια εἶνε ἀπρόσιτα εἰς τοὺς Ἰουδαίους. Εἰς τὴν διάθεσιν αὐτῶν ἀπομένει ἐλάχιστος ἀριθμὸς ἐπαγγεμάτων, καὶ μάλιστα τὰ ἀπεχθέστατα, οἷον ὁ καθαρισμὸς τῶν ὀχετῶν εἶνε εἰς αὐτοὺς καταναγκαστικῶς ἐπιβεβλημένος. Ὅπως πανταχοῦ, ἐργάζονται ἐπιτηδεύως περὶ τὴν κατεργασίαν τῶν πολυτίμων μετάλλων καὶ ἐκτελοῦσιν ὥραϊα κεντήματα διὰ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου· ἐπιτρέπεται αὐτοῖς νὰ ἐξασκῶσιν εἶδη τινὰ ἐμπορίου, ὡς ἐπὶ παραδείγματι τὸ ἀνὰ τὰς ὁδοὺς ἐμπορίον καθὼς καὶ τὴν πώλησιν τῶν βδελλῶν, ὧν γίνεται μεγίστη χρῆσις ἐν Περσίᾳ. Ἡ ὠδικὴ τέχνη, ἡ ὀργανικὴ μουσικὴ καὶ ἡ ὄρχησις, θεωροῦμεναι ἐν Ἀσίᾳ ὡς ἐπαγγέλματα ἐξευτελιστικά, ἀνήκουσιν αὐτοῖς ἀποκλειστικῶς· ἐπίσης δικαίωμα αὐτῶν ἀναμφισβήτητον εἶνε καὶ ἡ κιβδηλεία ἀρχαίων νομισμάτων.

Μεθ' ὅλην τὴν ἡκιστα ἐπίζηλον ταύτην κατὰστασίν των, τοσαύτη εἶνε ἡ ἔμφυτος περὶ τὸ ὠφελεῖσθαι ἐπιτηδειότης των, ὥστε τινὲς ἐξ αὐτῶν κατορθοῦσι νὰ σχηματίζωσι περιουσίαν. Οὐαὶ εἰς αὐτοὺς τότε !... τοὺς καταπιέζουσι τυραννικώτατα. Θὰ ἐρωτήσωσι βεβαίως πολλοὶ μετ' ἀπορίας· διατὶ δὲν ἀπέρχονται ἐκ χώρας, ἔνθα ὑφίστανται τόσας κακώσεις ; Ὁ λόγος εἶνε ἀπλούστατος· εἶνε αὐστηρῶς ἀπηγορευμένον αὐτοῖς νὰ ἐξέρχωνται τοῦ διαμερίσματος ὅπου κατοικοῦσιν ἄνευ τῆς ρητῆς ἀδείας τοῦ διοικητοῦ. Ἐνὸς μόνου πλεονεκτήματος ἀπολαμβάνουσιν, ὅτι εἰσὶν ἀπηλλαγμένοι τῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας.

Οἱ ἀναγινώσται λοιπὸν δὲν θὰ ἐκπλαγῶσι διὰ τὸ ἐπτοημένον αὐτῶν ἥθος εὐθὺς ὡς εἶδον ἐρχομένους τοὺς δύο ἵππεις. Ὁ Μαυρίκιος ἐσταμάτησε τὸν ἵππον του, διὰ νὰ ἐρωτήσῃ περὶ τῆς ὁδοῦ τῆς ἀγούσης εἰς τὸν *Πέργον* τῆς σιωπῆς, ἐπειδὴ δὲ ἀντήμειψε τὴν δοθεῖσαν πληροφορίαν δι' ὀλίγων κερματίων, οἱ δύο νέαι ρχαιοὶ ῥηδες ἐπλήσθησαν εὐλογιῶν ὑπερβολικῶν, ἐκφερομένων διὰ φωνῆς ἑρρίνου καὶ μονότονου. Ἡ Αἰκατερίνη δὲν ἠδυνήθη ν' ἀποκρύψῃ τὸ αἶσθημα τῆς θλίψεως, ὅπερ ἐνεποίει αὐτῇ ὁ ἐξευτελισμὸς τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων ὄντων. Εἰς νεαράν καὶ γενναίουφρονα ψυχὴν οὐδὲν ἀλγεινότερον τοῦ θεάματος τῆς καταπίεσεως καὶ τῆς ἀδικίας· ἡ ἐσχάτη ταπείνωσις τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων ἀνθρώπων προὔξεναι εἰς αὐτὴν ὀδυνηρὰν λύπην.

Ἐν τοσούτῳ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπερέβησαν τὸν τάφον τῆς Ἑσθῆρ καὶ τοῦ Μαρδοχαίου καὶ εἰσεχώρησαν εἰς λαβύρινθον βράχων, ἀναμέσον τῶν ὁποίων οὐδὲν ἐφαίνετο ἔχνος ἀτραποῦ. Ἡ τοποθεσία ἦτο ἔρημος καὶ ἀγρία, σωροὶ βράχων ἀπειλητικοί, μονότονοι καὶ μελαγχολικοί. Κατὰ πᾶν βήμα οἱ ἵππεις ἠναγκάζοντο ν' ἀφιππεύωσιν, ὅπως ὠδηγῶσι τοὺς ἵππους των διὰ μέσου τοῦ λαβυ-

ρίνθου ἐκεῖνου. Ἐνίοτε διέκρινον μακρὰν εἰδός τι στήλης λευκαζούσης. Ἦτο αὕτη, ὡς εἶπον οἱ Ἰουδαῖοι, ὁ Πύργος τῆς Σιωπῆς, οἱ δὲ νεαροὶ Γάλλοι ἐγίνωσκον παρὰ τοῦ Χασάν, ὅτι ὁ γήραιός Γκουσά-Νισὶν κατῴκει οὐ μακρὰν τοῦ πύργου Διὸ ἐνῶ κατερίνοντο νὰ κάμψωσι τοὺς βράχους καὶ ν' ἀνοίξωσι δίοδον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀκανθωδῶν θάμνων, προσεπάθουν ταυτοχρόνως νὰ μὴ χάσωσι τὴν θεὰν τοῦ ὁδηγοῦ ἐκεῖνου φάρου.

Βεβαίως ὅμως θὰ εὕρισκοντο μακρότερον ἅψ' ὅ,τι συνεπέραναν, διότι ἡ ἀπόστασις δὲν ἐφαίνετο καθόλου ἐλαττωμένη.

Ἡ Αἰκατερίνη ἐπὶ τέλους ἐξέφρασε τὴν ἀπορίαν της.

— Μὰ θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι μὰς ἔκαμαν μάγια! ἀνέκραξε σταματῶσα τὸν ἵππον της ὅπως ἀνεγείρῃ ἐπὶ τοῦ μετώπου της τὸ ἐκ λευκοῦ πανίου κράνος, τὸ ὁποῖον ἤρχιζεν ἤδη νὰ τὴν βαρύνῃ. Δὲν σοῦ φαίνεται ὅτι πραγματικῶς αὐτὸς ὁ γέρον μάγος Γκουσά-Νισὶν κρύπτεται αὐτὸς καὶ ἡ κατοικία του εἰς καμρίαν ἀπρόσιτον γωνίαν; ... Καὶ ὅμως εὕρισκόμεθα ὑπὸ τὰς συνθήκας τὰς ὁποίας ὥρισεν ὁ μικρὸς Χασάν, προσέθηκε γελῶσα, καὶ ἔχομεν βεβαίως τὴ δικαίωμα νὰ εἴπωμεν μὲ τὴν γλώσσάν του, ὅτι «αἱ προθέσεις μὰς εἶνε εἰλικρινεῖς».

— Καὶ ἡ καρδία σου καθαρά, νέα Φράγκισσα, εἶπεν αἶφνης ὀπισθέν των ὡς ἡχῶ φωνὴ τις σοβαρά καὶ ἐμμελής· διὰ τοῦτο εἶθε ἐκεῖνος ὅστις ἐξετάζει τὰς καρδίας νὰ σὲ δεχθῇ εὐμενῶς... Καλῶς ἤλθετε, νέοι!

Ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφὴ ἐστράφησαν λίαν ἐκπληκτοί. Ὁπισθέν των ὄρθιος παρὰ τὴν εἴσοδον χάσματος τιнос, σχεδὸν ἀποκρυπτομένου ὑπὸ παραπετάσματος ἀναρριχωμένων φυτῶν, καταπιπτόντων ἐπιχαρίτως εἰς συμπλέγματα, ἵστατο πρεσβύτης ὑψηλὸς τὸ ἀνάστημα, οὗ οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμπον ὡς ἄνθρακες ὑπὸ τὰς πυκνὰς ὀφρὺς. Ἐφερεν ἐνδύματα ποδῆρ ἐκ πανίου ἀπαστραπτούσης λευκότητος, ἡ χιονόλευκος πατριερχικὴ γενειάς του κατέπιπτε μέχρι τῆς ζώνης, τὴν κεφαλὴν του δὲ περιέβαλλε κίδαρις ἐκ λευκοτάτης μουσελίνης. Οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τοῦ πρεσβύτου τούτου ἦσαν μεγαλοπρεπεῖς, τὸ δέρμα του ὑπόλευκον καὶ λεῖον ὁμοίαζε μὲ τὸν ἐλεφατόδοντα, αἱ δὲ θαυμασταὶ καὶ σχεδὸν διαφανεῖς καὶ λεπτοφυεῖς του χεῖρες συνεχέοντο μὲ τὰς λευκὰς πτυχὰς τῆς ἐνδυμασίας του. Ἡ θεὰ του ἦτο ἐπιβλητικωτάτη καὶ οἱ δύο νέοι κατελήφθησαν ὑπὸ ἀκουσίου σεβασμοῦ. Ἐμάντευσαν ἀμέσως ὅτι αὐτὸς ἦτο ὁ πυρολάτρης ἱερεὺς καὶ ἡ αὐτὴ σκέψις ἐπῆλθε ταυτοχρόνως εἰς ἀμφοτέρους, ὅτι ἡ ἱερὰ φλόξ εἶχε μεταμορφώσει τὸ ὄν ἐκεῖνο, ἀνυψῶσαν αὐτὸ εἰς ὕψος ἀμέτρητον ὑπεράνω τῶν ἄλλων ἀνθρωπίνων ὄντων.

— Καλῶς ἤλθετε, ἐπανέλαθεν ὁ Γκουσά-Νισὶν, σὰς ἀνέμενα.

Οἱ ὁδοιπόροι ἀφίππευσαν ἐν σιγῇ, ἀκόμη συγκεκινημένοι ἐκ τῆς ἐκπλήξεως ἣν ἐδοκίμασαν.

Ὁ πρεσβύτης παρεμέρισε τὸ ἐκ χλοερῶν φυτῶν παραπέτασμα τὸ ἀποκρύπτον τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου καὶ ἐνευσεν αὐτοῖς νὰ εἰσέλθωσιν.

— Ἀφήσατε τοὺς ἵππους σας, εἶπε· δὲν τρέχουσι κανένα κίνδυνον· τοὺς ἀπαγορεύω ἐγὼ ν' ἀπομακρυνθῶσιν.

Καὶ ἐξέτεινεν ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας ἄνωθεν τῶν ἵππων· ἐφάνη δὲ ὅτι τὰ ζῶα συγκατετέθησαν πάραυτα νὰ τὸν ὑπακούσωσι, ὅτι ἐκλιναν τὰ γόνατα καὶ κατεκλίθησαν εὐπειθῶς χαμαί. Ἡ Αἰκατερίνη, ἥτις ἐγίνωσκε πόσον ζωηροῦ χαρακτῆρος ἦτο ἡ φορβὰς τῆς Γκουρέτ-Οὐλ· Ἄν (Ἰασηγορία τῶν ὀφθαλμῶν), οὐκ ὀλίγον ἐξεπλάγη. Ἀλλ' ὁ Μουρίκιος μειδιῶν εἶπεν αὐτῇ κρυφίως:

— Μήπως πιστεύεις ὅτι καὶ αὐτοὶ ἐμαγεύθησαν; Εἶνε κουρασμένοι.

Ὁ Γκουσά-Νισὶν ὡς νὰ ἐνόησε, χωρὶς ν' ἀκούσῃ τοὺς λόγους οὗς ἐπρόφερεν, ἀπήντησε μὲ φωνὴν σοβαράν:

— Ὅχι, δὲν εἶνε κουρασμένοι, νέε. Ἐγὼ τοὺς ἀπηγόρευσα ν' ἀπομακρυνθῶσι, καὶ δὲν θὰ κινήθουν ἀπ' ἐκεῖ παρὰ τὴν διαταγὴν μου μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἵματος.

— Τότε λοιπὸν εἶνε ὑποβολή; ... εἶπεν ὁ Μουρίκιος μετὰ μειδιάματος. Οἱ ἵπποι εἶνε ἀληθῶς πολὺ νευρικά ζῶα καὶ ὑποκείμενα ἐξόχως εἰς τὸν ὑπνωτισμόν... Θὰ ἦτο μάλιστα αὐτὸ ἀρκετὰ ἐπιτυχὲς μέσον νὰ τοὺς δαμάζωσιν ἐνόςῳ εἶνε ἀτίθησσοι.

Χωρὶς ποσῶς ν' ἀπαντήσῃ ὁ γέρον ἐδειξεν ἐκ νέου τὴν εἴσοδον τοῦ σπηλαίου, καὶ οἱ δύο ἀδελφοὶ ὑπέκρινοντες εἰς τὴν ἄφρονον πρόσκλησιν εἰσέδυσαν, προηγούμενου αὐτοῦ.

Εὐρέθησαν ἐντὸς σπηλαίου ἐκτάκτων διαστάσεων ἰδίως ὡς πρὸς τὸ βάθος, διότι ὁ ἐκεῖ θόλος ἀνοιγόμενος, ἐντὸς τῆς πλευρᾶς ἀνυψοῦτο μέχρις ἐκκτὸν μέτρων. Μῆγα χάλκινον πύργονον ἔκαιεν εἰς τὸ μέσον τοῦ σπηλαίου καὶ διέχεεν εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν γλυκὺ θάλαπος. Τάπητές τινες ἦσαν ἐρριμμένοι κατὰ γῆς καὶ στήλαι ἐκ προσκεφαλαίων ἐφαίνοντο οἷονεὶ ἀναμένονσαι τοὺς ἐπισκέπτας. Ἀγγεῖά τινα ἐκ λευκοσιδήρου ἢ χαλκοῦ, ἅτινα ἢ λαμπρὰ τοῦ μετάλλου ἐπεξεργασία καθίστα πολυτιμότερα τοῦ χρυσοῦ ἢ ἀργύρου, λυχνία σχήματος παλαιοῦ, ἐπιπλα ρυθμοῦ περιέρχοντο εὕρισκοντο πέριξ. Τέλος δὲ πλήρης συλλογὴ ἀστρολογικῇ, ἥτοι διυλιστήρες, ἀστρολάβια, μαγικά πρίσματα, κρανία νεκρῶν καὶ νυκτερίδες τεταριχευμένοι εἰς μίαν γωνίαν τοῦ σπηλαίου, ἐδείκνυν ὅτι ἡ κατοικία ἐκεῖνη ἦτο ἀνθρώπου ἔχοντος ἀξιώσεις εἰς τὴν ἀστρολογικὴν ἐπιστή-

μην. Ὁγκώδη βιβλία ἐπὶ παπύρου, ανεπισσώμενα ὅπως τὰ ἀρχαία χειρόγραφα, ἦσαν ἐρριμμένα ἐν ἀταξίᾳ παρὰ στήλην προσκεφαλίων, ἐξ ἧς προφανῶς πρὸ μικροῦ ὁ πρεσβύτερος εἶχεν ἐγερθῆ, ἐμαρτύρουν δὲ ὅτι ἡσυχάζειτο εἰς μελέτας ἀφηρημέναις καὶ βαθεύαις. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὅποιον ἐνεποίησε περισσότεραν ἐκπληξιν εἰς τὴν Αἰκατερίνην, ὅτε εἰσέδυσεν εἰς τὴ σκιάφωσ τοῦ σπηλαίου, ἦτο ἡ παρὰ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους σχεδὸν ὑπαρξίαι δύο φώτων πρασινοπῶν καὶ κινητῶν, ὧν κατ' ἀρχὰς δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐννοήσῃ τὴν ιδιότητα. Ἐνῶ δὲ προσεπάθει νὰ ἐξηγήσῃ τί ἦσαν τὰ φῶτα ἐκεῖνα, αἶφνης δι' ἄλματος εὐκινήτου καὶ ἐλαφροῦ εὗρεθῇ παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Γκουσά-Νισίν ἐξαίσιος πάνθηρ μὲ τρίχωμα λευκὸν καὶ ραβδωτὸν διὰ μελάνων ὡπεὶ ἐξ ὀλοσπρικοῦ ραβδώσεων. Ἡ Αἰκατερίνη ἀκούσας ἀνεπήδησε πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλ' ὁ γηραιὸς Γουέβρος στρεφόμενος πρὸς αὐτήν:

— Μὴ φοβῆσαι καθόλου, νέα, εἶπε. Τὰ ζῶα δύνανται ν' ἀναγνώσῃ σου ὅσους ἔχουν καθαρὰν τὴν καρδίαν, καὶ ὁ πάνθηρ μου δὲν θὰ σὲ βλάψῃ ποσῶς. Φίλησέ τον εἰς τὸ μέτωπον, τέκνον μου, καὶ ἡ εἰρήνη θὰ συνομοληγῇ μεταξὺ σας.

Ἡ Αἰκατερίνη ὅπως οὖν συγκεκινημένη ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸ ὠκεῖον ζῶον, τὸ ὅποιον προσελθὼν ἐξηπλώθη ἡμερον παρὰ τοὺς πόδας της· εἶτα ἀνεγειρόμενον αἶφνης ἐπὶ τῶν ὀπισθίων ποδῶν, μὲ τὴν χάριν καὶ τὴν ἐλαφρότητα πτεροῦ στρουθοκαμήλου ἀφαιρπάζομένου ὑπὸ τοῦ ἀέρος, ὁ πάνθηρ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν του ἐπὶ τοῦ ὤμου τῆς νεάνιδος. Τὰ κινήματα τοῦ ζώου ἦσαν τόσον ἐλαφρὰ καὶ θωπευτικά, ὥστε πᾶς φόβος τῆς Αἰκατερίνης ἐξηλείφθη. προθύμως δὲ ἡσπᾶσθαι τὸ εὐρὺ μέτωπον, ὅπερ παρουσίαζε πρὸς αὐτὴν τὸ χάριεν ζῶον. Ὁ πάνθηρ τότε ἐπανέπεσεν ἀσφορητῇ χυμαί, ψάφῳν δὲ φιλικῶς δι' ὅλου αὐτοῦ τοῦ σώματος τὰς κνήμας τοῦ Μαυρίκιου καὶ τὸν χιτῶνα τοῦ Γκουσά-Νισίν, ἐπορεύθη καὶ κατεκλίθη παρὰ τὸ πύραυλον, γρούων ὡς γιγαντίας αἰλουρος.

Ὁ Μαυρίκιος, ὅστις εἶε θέσει τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ρεβόλβου, ἔτοιμος νὰ συντοίψῃ τὸ κρηνίον τοῦ θηρίου, ἂν ἔβλεπεν ὅτι ἐπεχειρεῖ νὰ πληγώσῃ τὴν Αἰκατερίνην, ἦτο λίαν δυσηρεστημένος.

Ὁ γέρον αὐτὸς εἶνε τέλειος ἀγύρτης, διελογίζετο· ἀλλὰ μὴ τύχῃ καὶ μᾶς κάμη καμνιά αὐτὸς ὁ πάνθηρ! . . . Τί ἰδέε ἀλλόκοτος! ν' ἀναγκάσῃ τὴν Αἰκατερίνην ν' ἀσπασθῇ αὐτὸ τὴν φρικτὸν ζῶον! . . . Μοῦ ἔργεται ἡ ὁρεῖς ν' ἀναχωρήσω ἀμέσως. . . Τῇ ἀληθείᾳ πολὺ ἀνόητος ἤμην νὰ ἔλθω νὰ χωθῶ ἐδῶ μέσα καὶ πρὸ πάντων νὰ φέρω καὶ τὴν ἀδελφὴν μου! . . . Εἰς τὸ διάβολο νὰ πάγουν καὶ οἱ Γουέβροι καὶ αἱ ἀγυρταί των.

Ὁ γηραιὸς Παρσῆς ἐράνθη μαντεύσας τὰς σκέψεις τοῦ νέου.

— Μὴ ἀνυπομονῆς, νέε Φράγκα, τῷ εἶπε μετ' ἁσροφροσύνης ἀναμίκτου μετὰ σοβαρότητος. Περὶ τῆς ὑποθέσεως, διὰ τὴν ὁποίαν ἤλθετε ἐδῶ, θὰ συνομιλήσωμεν, ἀφοῦ πρότερον δροσισθῇτε διὰ τινων ἀναψυκτικῶν καὶ ἀναπαυθῆτε. Ἐπιτρέψατε εἰς ἓνα πτωχὸν Γουέβρον νὰ ἐξασκήσῃ τὸ εὐγενέστερον δικαίωμα ἐξ ὧν ἐκληρονόμησεν ἀπὸ τοὺς προγόνους του, τὸ τῆς ἐξασκήσεως τῶν καθικόντων τῆς φιλοξενίας πρὸς τοὺς ὁδοιπόρους.

Ὁ Μαυρίκιος προσέκλινε, καὶ ὁ γέρον νεύων πρὸς τοὺς ξένους του νὰ καθίσωσιν ἐκτύπησε τὰς παλάμας. Πάραυτα ἐν παραπέτασμα ἐξ ὑφάσματος καλύπτων τὴν εἴσοδον ἐτέρου ἐνδοτέρου σπηλαίου ἀνυψώθη, καὶ διήλθεν ὁ μικρὸς Χασάν προηγούμενος νεαρὰς γυναικὸς τόσον ἐξαισίου καλλονῆς, ὥστε ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ Αἰκατερίνη ἔμειναν ἐκπληκτοί.

Ἦτο νεῖνις ἔχουσα ἀνάστημα ὑψηλὸν καὶ εὐλύγιστον, φέρουσα μακρὰν καὶ μαλακὴν ἐσθίητα μυριόπτυχον. Ψέλλια ἐκ χαλκοῦ ἐξαιρέτου ἐπεξεργασίας περιέβαλλον τοὺς βραχίονάς της παρὰ τὸ μετακάσπιον καὶ ἄνωθεν τοῦ ἀγκῶνος. Ἡ λεπτή ὡσεὶ ἐκ μετάξης κόμη της, ἥτις διὰ τῆς βαφῆς εἶχεν ἀποκτήσει χροιάν ξανθὴν ἔντονον, κατέπιπτε μέχρι τῶν πτερυνῶν της κατὰ βερείας πλεξίδας στολιζόμενης δι' ἀργυρῶν νομισμάτων. Δὲν ἔφερε πέπλον παρὰ τὴν συνήθειαν τῶν Περσίδων, τούτου δ' ἕνεκα ἡδυνάτό τις νὰ θαυμάσῃ τὸ ἀσκεπὲς πρόσωπόν της μὲ τὰ κανονικώτατα αὐτοῦ χαρακτηριστικά καὶ τοὺς λαμπροὺς γαλανοὺς ὀφθαλμοὺς της, σημεῖον ἐθνογραφικὸν κοινὸν εἰς τὴν νεάνίδα καὶ τὸν πάππον της, χαρακτηριστικὸν τῆς γηνησιωτέρας φυλῆς τοῦ Φαοιστάν. Εὐγενέστατον καὶ χαριέστατον ἦτο τὸ βάδισμα καὶ τὸ ἦθος τῆς νεαρᾶς Γουέβρας. Ἐκράτει μέγα ἀγγεῖον ἐκ τοῦ ποικιλόχρου ἐκείνου κρυστάλλου, ὅστις φαίνεται οἷον εἰ ἐγκεκολλημένος διὰ πολυτίμων λίθων καὶ κατασκευάζεται εἰδικῶς ἐν Περσίᾳ, περιέχον ποτὸν δροσερὸν χιονῶδες καὶ ἀρωματικόν. Ὁ μικρὸς Χασάν ἐκράτει ὑδροχόην πλήρη διαυγοῦς ὕδατος, καὶ λεκάνην, ἣτινα παρουσίασε πρὸς τοὺς ξένους διὰ νὰ νύψωσι τὰς χεῖράς των. Εἶτα ἡ Λεϊλά προσέφερε πρὸς ἕκαστον αὐτῶν κοχλιάριον ξύλινον ἐκ τῶν ἐν χρήσει εἰς τὸ Ἰράν, ἐδέχθησαν δὲ μετ' εὐχαριστήσεως μετὰ τὴν μακρὰν αὐτῶν πορείαν τὸ τερπνὸν μίγμα τὸ συνιστάμενον ἐκ ρωδίου, πορτοκαλλίου καὶ λεμονίου καὶ δροσιζόμενον δι' ἀγνοστάτης χιόνος τοῦ Ἐλβένδ. Συνήθως πάντες ποιοῦνται χρῆσιν ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κοχλιαρίου· ἀλλ' εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ γηραιοῦ Γουέβρον ἕκαστος εἶχε τὸ ἰδικόν του καὶ ὁ νεωτερισμὸς οὗτος ἤρρεσε τὰ μέγιστα εἰς τοὺς ἀδελφοὺς Κερδία.

Τὰ κοχλιάρια ταῦτα εἶνε ἄξια περιγραφῆς τοσούτω μάλλον, ὅσω καθίστανται ὁσημέραι σπα-

νώτερα ἐν Περσίᾳ, ὅπου ἀρχίζουσι ν' ἀντικαθίστανται ὑπὸ πολὺ κοινοτέρων. Ὁ τεχνίτης τὰ κατασκευάζει συνήθως ἐκ ξύλου ἀπιδίας, λείου καὶ διαφανοῦς ὡς μαρμαρίου (διότι οἱ Πέρσαι οὐδέποτε θέτουσι μέταλλον εἰς τὸ στόμα των). Ἡ λαβὴ των ἔχουσα μῆκος δεκαπέντε περίπου ὕψοκατομέτρων, κομψὴ τὸ σχῆμα, εἶνε λεπτῶς ἐπεξεργασμένη καὶ γεγλυμμένη ὡς τριχαπτον· τὸ κοῖλον τοῦ κοχλιαρίου, περιεκτικότητος ἐνὸς μικροῦ ποτηρίου, εἶνε βαθύ καὶ ὠσειδές, ὁμοιάζει δὲ μὲ κέλυφος ὡς κατὰ τὴν διαφάνειαν· ἀλλ' ἐπὶ τῆς λεῖας καὶ γαλακτώδους τὴν ὄψιν ἐπιφανείας αὐτοῦ ἀρχοῦργῇ ιδιορρυθμότατα γράμματα καὶ ῥητὰ ὁλόκληρα διὰ περσικῶν χαρακτήρων εἶνε κεχαρσμένα καὶ παρέχουσιν εἰς τὸ κομψὸν ἀντικείμενον τὴν ὄψιν ῥαφιδεύματος. Ἐκαστον μέρος τοῦ κοχλιαρίου εἶνε κεκαλυμμένον ὑπὸ τοιούτων κοσμημάτων, ἅτινα φαίνονται χαραχθέντα ὑπὸ ποδῶν μυίας, τόσον εἶνε λεπτὰ. Ἀπορεῖ τις πῶς χεῖρες ἀνθρώπιναι ἠδυνήθησαν νὰ ἐκτελέσωσι τόσον ἐλαφρὸν κοσμηματογραφίαν. Ὁ Μαυρίκιος καὶ ἡ ἀδελφὴ του εἶχον πολλάκις ἀκούσει ἐπαινουμένους τοὺς ἐν Περσίᾳ ξυλογλύπτας, οὐδέποτε ὅμως εἶχον ἰδεῖ δαίγμα τόσον τέλειον τῆς ἐπιτηδεύτητός των. Ἐννοεῖται ὅτι τὰ κοχλιάρια οὐδέποτε ὁμοιάζουσι πρὸς ἄλληλα, ὅπως δὲ διάφορά εἰσι τὰ φανταστικά των σχέδια.

Ἐνῶ οἱ δύο νέοι ἀνεκουφίζοντο, ἡ ὥραία Λεῖλα ἐκάθησε πλησίον τῆς Αἰκατερίνης καὶ τὴν παρετήρει μετ' ἀφελοῦς περιεργείας. Δὲν ἐβράδυναν νὰ συνάψωσι φιλικὴν συνδιάλεξιν καὶ ὁ μικρὸς Χασάν ἐλθὼν ἐκάθησε παρὰ τοὺς πόδας των ὁμοῦ μετὰ τοῦ πάνθηρος, ὅστις εἶχε σκιρτήσει εὐθὺς ἅμα τῇ εἰσόδῳ τῆς Λεῖλας.

Αἱ δύο νεάνιδες, τὸ παιδίον καὶ τὸ ζῶον ἀπετέλουν ἀναντιρρήτως χαριέστατον σύμπλεγμα.

Ἐν τοσοῦτῳ ὁ γηραιὸς Γουέβρος καὶ ὁ Μαυρίκιος ἤρχισαν νὰ συνομιλῶσι περὶ τοῦ ζητήματος τοῦ ἐνδιαφέροντος τὸν νεαρὸν ἀρχαιολόγον.

— Γνωρίζω διὰ ποῖον σκοπὸν ἤλθες ἐδῶ, εἶπεν ὁ Γκουσά-Νισίν καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Μαυρίκιος ἠτοιμάζετο νὰ ἐξηγηθῇ. Οἱ ἐργάται σου ἀρνοῦνται νὰ ἐργασθῶσι. Κυκλοφοροῦν φῆμαι ἀπείσιοι περὶ τῆς ἀποστολῆς τῶν Φράγκων, σὰς ἀποδίδουν τὴν ξηρασίαν, ἐξ ἧς ἀπειλεῖται ἡ πεδιάς, τὴν

ἐκλείβειν τῆς σελήνης.... Λέγουσιν ὅτι, ἀφότου ἀνεσκάψατε τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς μὲ τὴν ἀσεβῆ σκαπάνην σας, ἡ ὀργὴ τοῦ οὐρανοῦ ἀπειλεῖ τὸ Ἰράν.

— Πραγματικῶς, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος. Καὶ δὲν ἐκπλήττομαι, ἂν αἱ φῆμαι αὗται ἐφθασαν μέχρις ἡμῶν, διότι ὅλοι τὰς ἐπαναλαμβάνουσιν.

Ὁ γέρων ἐμειδίασε μειδιάματι νινιγματώδες. — Ναί, ἐπανέλαβε μὲ φωνὴν βραδεῖαν, αὐτὰ ἐπαναλαμβάνουσιν ὅλοι. Ἀλλὰ διατί ἔλαβες τὴν ἀπόφασιν νὰ καταφύγῃς εἰς τὸν Γουέβρον ὅπως εὔρης ἐργάτας καὶ διατί αὐτὸς τὸ γνωρίζει; Ἐνεπιστεύθης τὴν ιδεάν σου εἰς ὅλους; Ἐσο εὐλικρινής.

— Ὅχι βεβαίως, ἀλλά...

— Μὴ προσπαθῇς νὰ ἐξηγήσῃς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον δὲν δύνασαι νὰ ἐννοήσῃς, καὶ ἀρκέσθῃς νὰ ἔχῃς ἐμπιστοσύνην εἰς ἐκεῖνον, ὅστις ἀναγινώσκει τὰς καρδίας. Ἀλλὰ ἐξηγήσέ μου τώρα καὶ σὺ διατί ἤρχισες τὰς ἀνασκαφὰς σου εἰς ἐκεῖνο τὸ μέρος τῶν Ἐκβατάνων;

— Προφανῶς διότι ἤλπιζα ν' ἀνακαλύψω ἐκεῖ ὅ, τι ζητῶ, ἀπήντησεν ὁ Μαυρίκιος.

— Ἐχεις ἄδικον. Τὰ χῶματα, τὰ ὅποια ἤρχιτες ν' ἀνασκάπτῃς, δὲν σκεπάζουσιν οὔτε τὸ ἐπταπλοῦν καὶ ἐπτάχρουν τεῖχος, οὔτε τὸν ναὸν τοῦ Μίθρα. Ἀπατᾶται ὡς πρὸς τὴν θέσιν, νέε Φράγκε. Ἐκεῖ ὅπου σκάπτεις θὰ εὔρης τὸ πολὺ λείψανον τῶν λουτρῶν τῶν γυναικῶν τοῦ Σελεύκου, οἰκοδομὰς σχετικῶς νεωτέρας ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἀναζητεῖς...

— Πῶς δύνασαι νὰ μοῦ τὸ ἀποδείξῃς; ἠρώτησεν ὁ Μαυρίκιος μετ' ἐξάψεως. Δὲν δύνασαι νὰ γνωρίζῃς τί ἐμπερικλείει ἡ γῆ εἰς τὸ δεῖνα μέρος ἢ εἰς τὸ ἄλλο...

— Σοῦ ἐπαναλαμβάνω ὅτι γνωρίζω, νέε. Ἀλλ' ὡς ἐκ περισσοῦ δεῖξέ μου σὺ τὴν θέσιν τῶν ἀνασκαφῶν σου· θὰ σοῦ ἀποδείξω τὸ λάθος σου.

Ὁλίγον ἔλειψεν ὁ Μαυρίκιος ν' ἀρνηθῇ· ἀλλὰ συλλογισθεὶς ὅτι ὁπωσδήποτε, ἀφοῦ μετέβη νὰ ζητήσῃ τὴν βοήθειαν τοῦ γηραιοῦ Γουέβρου, θὰ ᾗτο παιδαριώδες νὰ τὸν προσβάλῃ, ἔλαβε τὸ σημειωματῆριόν του καὶ ἐχάραξε δι' ὀλίγων γραμμῶν μολυβδοκονδύλου τὸ σχέδιον τῶν ἀρξαμένων ἀνασκαφῶν.

Ἐπεταὶ συνέχεια

x.

